

1. Obiekt

BRAMA PAŁACU

157/13

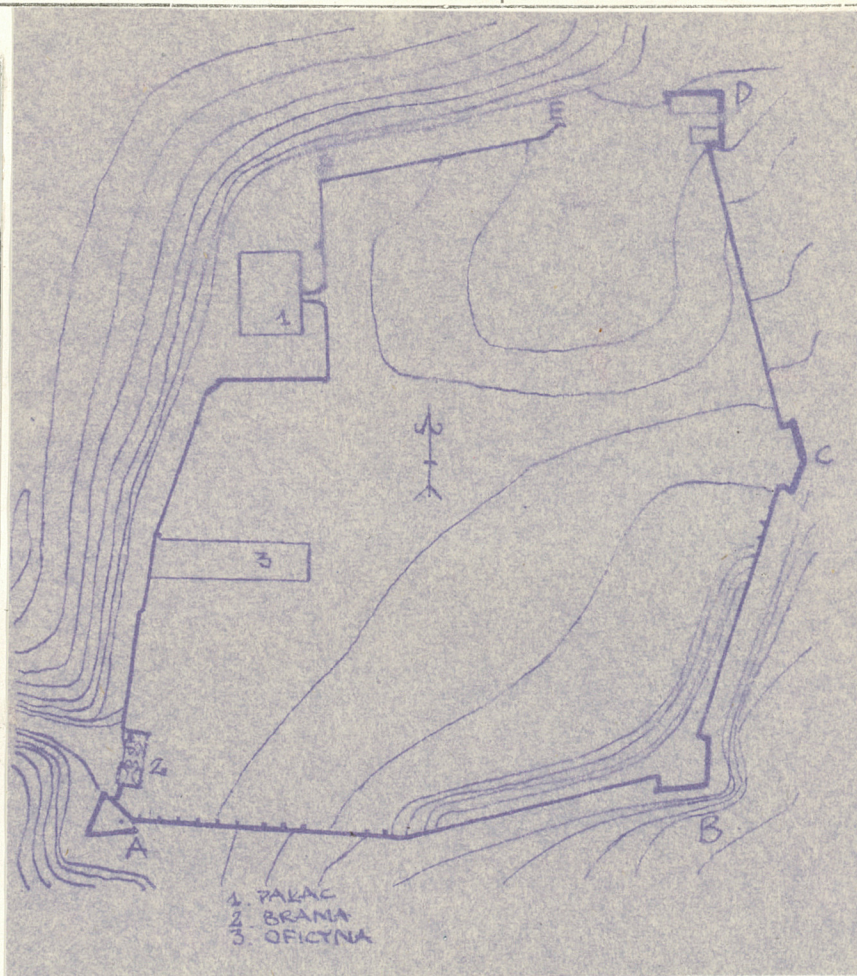
2. Czas powstania

ok. 1624r.

3. Miejscowość

CZEMIERNIKI

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres

Zamkowe 19

nr hipoteczny .....

5. Przynależność administracyjna

województwo białskopodlaskie

gmina Czemierniki

pow. RADZYŃ PODL.

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna przed 1.VI.1975

województwo Lubelskie

powiat Radzyń Podlaski

8. Właściciel i jego adres

9. Użytkownik i jego adres

10. Rejestr zabytków

A/140

Nr A-50/140 data 31.12.1966r.

autor zdjęć JAN MARAŚKIEWICZ
data wykonania
miejsce przechowywania negatywów BB: D2

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

W XVI i XVII wieku należą do Firlejów. Po nich Czemierniki przechodzą w ręce królewicza Jakuba Sobieskiego. Po 1711r. stają się własnością Stefana Humięckiego. Potem przechodzą kolejno w ręce Małachowskich, Steckich, Radziwiłłów, Krasińskich. W I poł. XXw. należą do Raczyńskich. W 1944 roku przejęte przez Państwo.

Wybudowana ok. 1624 roku w stylu późnorenesansowym.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze wyposażenie, instalacje)

Brama stanowi część składową położonego na pñ.-wsch. skraju osady założenia pałacowo-obronnego, włączona w skład zach. kurtyny, tuż przy pñd.bastionie, na wprost prowadzącej do pałacu grobli. Murowana z cegły, tynkowana, dwukondygnacyjna. Przyziemie, wzniesione na planie prostokąta, składa się z sieni przejazdowej między dwoma izbami. Nad sienią ośmioboczne samborze, nakryte dachem namiotowym, dwukondygnacyjnym, przypominającym tzw. dach łamany krakowski - kryty w dole dachówką esówką, w górze karpiówką, zakończony sterczyną-pazdurem. Nad помещением przyziemia od strony pñd. dach pulpitowy kryty karpiówką, помещение przeciwległe bez dachu.

W elewacji frontowej głównym elementem jest otwór bramy ujęty w parę boniowanych pilastrów i gierzące się nad nimi belkowanie oraz bogato profilowany gzyms, który na osi załamany ku górze stwarza obramienie dla tablicy. Nad gzymsem znajdują się ostro łamiące się woluty i obeliski nad pilastrami. Części boczne występujące przed lico bramy o zaokrąglonych narożnikach, zwieńczone są gzymsem nakrytym dachówką esówką. Nad gzymsami wznoszą się ściany zakrywające dachy pulpitowe. Spływy wieńczące ściany zakończone obeliskami. Samborze o ściankach gładkich wieńczy belkowanie. W ściankach na osi podłużnej przeprute prostokątne otwory okienne bez obramień, na osi poprzecznej prostokątne płyciny. Własny gzyms posiada murowaną wstawką między nakryciami samborze.

Elewacja podwórzowa prosta. Archiwolta łuku wjazdu zdobiona imitacją kłinców rytych w tynku. Część środkową od bocznych odgradzają lizeny wyrobione w zaprawie, boniowane. Nad nimi obelisk. Tablica pamiątkowa ujęta we wczesnobarokowe obramienie zdobione rolwerkami, spłaszczonymi wolutami i motywami fantystycznymi nosi napis : D.O.M./HENRICUS FIRLEY DE DABRO:/ VICA IN CIEMIERNIKI HAERES / EPISCOPUS PLOCENSIS / SUAE SUORUMQVE COMMOD: / TATI AC SECYRITATI F.F. / ANNO D-NI MDCXXII.

Sieńsklepiona kolebkowo z lunetami. Od str.wjazdu sklepienie opiera się na konsolkach ozdobionych wolutami i motywami roślinnymi. W trzech narożnikach sieni wysokie i wąskie nisze. Dwie, flankujące sień, izdebki sklepione są kolebkowo z prostokątnymi od strony sieni otworami wejściowymi. Kwadratowe otwory okienne znajdują się od strony podwórza, w izbie południowej również od strony grobli.

Samborze we wnętrzu nakryte jest kopułą. Otwór wejściowy do wnętrza znajduje się w ścianie pñn. Schody prowadziły niegdyś z pñn. pomieszczenia, obecnie zniszczone.

14. Kubatura 990 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 100 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne obronne	17. Użytkowanie obecne obiekt nieużytkowany
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Zaniedbania wskazują elewacje zewnętrzne, o zlasowanych i zabrudzonych tynkach, szczególnie od str. pld. gdzie zniszczone partie już poodpadały. Zniszczone pokrycie dachowe, nad zach.pomieszczeniem przyziemia brak więźby dachowej. Zniszczone zupełnie wejście do samborza.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie remont kapitalny.			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

1. Księga miejska Czemiernik, nr 1,4,5 WAP w Lublinie
2. Księga Grodzka Lubelska, WAP w Lublinie nr 326/21485
3. Akta Komisji Rządowej Spraw Wewn. miasta Czemiernik w woj. lubelskim AGAD nr 3274, 3275
4. Sumariusz różnych dokumentów domu Firlejów i Humięckich dotyczących, AGAD BOZ -X-2

22. Bibliografia

1. Baliński i Lipiński, -Starożytna Polska, W-wa, 1866r, t3
2. Knothe, Zamek w Czemiernikach - Gazeta Lubelska, 1947r. nr 47.
3. Stróczyński - Opisy zabytków starożytności w Guberni Lubelskiej, 1855 r.
4. Słownik Geograficzny - "Czemierniki", t-1, W-wa 1888r.
5. Dwory murowane w Małopolsce z czasów Odrodzenia, Prace KHS T.V. zeszyt 1.
6. A. Kurzątkowska - Dokumentacja naukowa dla zespołu pałacowego w Czemiernikach, 1957r. mpis BBiDZ Biała Podl.
7. A. Kurzątkowska - Mecenat artystyczny Firlejów 1526-1626 Rozprawa doktorska, mpis, zbiory autora.
8. A. Kurzątkowska - Studium historyczno-urbanistyczne Czemiernik, 1976r., mpis, BBiDZ Biała Podlaska /tu bibliografia/.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

1. Album Stronczyńskiego - Atlas GabRyc.U. Warszawskiego
2. Elewacja główna, 1918r., PIS nr 5507
3. Elewacja ogrodowa, 1918r. PIS nr 5760
4. Wnętrze 1918r., PIS nr 5761

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

mgr Jan Maraśkiewicz

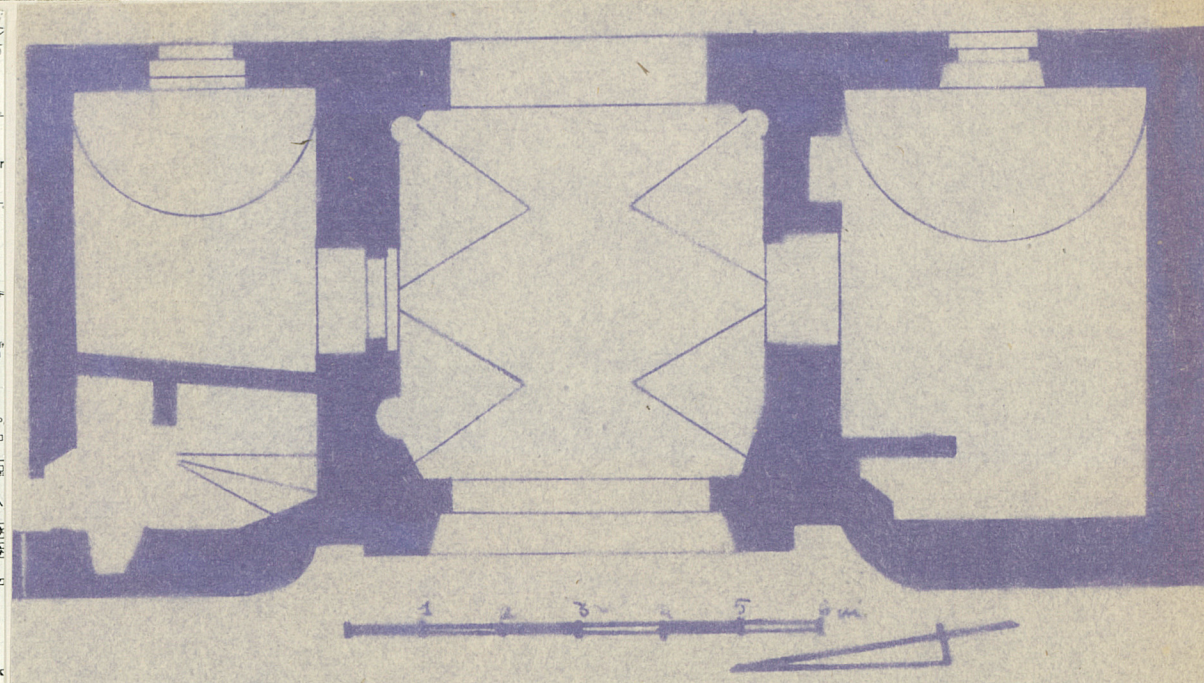
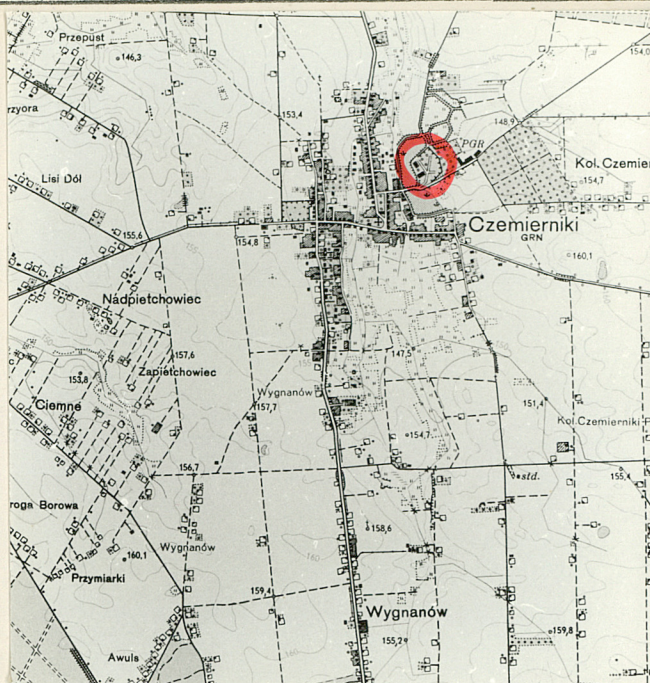
26. Sprawdził

1. Miejscowość
CZEMIERNIKI

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
brama wjazdowa p

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
plany, zdjęcia

mgr Jan ^Maraśkiewicz

Wkładkę założył: .....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....

WZÓR GDZ 1978 r.